

Nr 46.

Av herr **Heiding**, om anslag till vissa odlingsförsök å Öland i syfte att tryggas landets självförsörjning med köksväxt- och oljeväxtfrö m. m.

De oroliga utrikespolitiska förhållandena och därav föranledd risk för landets fullständiga avspärrning från tillförsel utifrån göra det nödvändigt att åtgärder vidtagas för tryggande av landets förseende med bl. a. utsäde av sådana växtslag, till vilka utsäde tidigare brukat importeras och vilka äro av stor betydelse för landets växtodling. Därjämte är det önskvärt, att odlingsförsök med vissa nya eller hittills i ringa omfattning odlade växter, särskilt sådana med oljerika frön, komma till stånd för att snarast möjligt få en uppfattning om sagda växters odlingsvärde jämte deras lämpligaste odlings sätt i vårt land.

Ett för dylika odlingar mycket lämpligt område utgör Öland på grund dels av dess gynnsamma klimat, dels dess varma, drivande jord. Öland har t. ex. en medeltemperatur för året av omkring $+7^{\circ}$ C., juli omkring $+17^{\circ}$ och januari omkring -1° C., varför klimatet hör till Sveriges varmaste.

På Öland har också redan med framgång fröodling av vissa köksväxtslag bedrivits, ehuru i begränsad omfattning. Det vore emellertid av stort värde, om större erfarenhet kunde vinnas om dessa odlingar, så att desamma avsevärt kunde utökas. Vidare borde man på Öland, jämte här tidigare prövade oljeväxter (raps, vallmo, sojaböner, frölin) försöka vissa i utlandet odlade sådana, såsom lindådra, safflor, solros m. fl., vilka enligt erfarenheter under något så när motsvarande utländska förhållanden visat sig i hög grad odlingsberättigade. För möjliggörande av försöksodlingar med dessa växtslag samt för ett närmare studium av odlingsteknik, gödslingsbehov, växtsjukdomar m. m., vore det av vikt att vid sidan om de förädlingsförsök, som redan pågå, få till stånd orienterande odlingsförsök.

Ovannämnda odlingar äro av största betydelse för hela vårt lands självförsörjning med köksväxt- och oljeväxtfrö och kunna dessutom förväntas bli av stor betydelse för den framtida växtodlingen på Öland.

Då inga särskilda medel stå till förfogande för här ifrågavarande ändamål, skulle härför erfordras särskilt stöd från statens sida.

Efter överläggning med på området sakkunniga skulle för ifrågavarande orienterande försök, som äro beräknade att utföras på skilda platser på ön, erfordras ett belopp av sammanlagt 6,000 kronor enligt följande fördelning:

Assistentarvode och resekostnader, förslagsvis	kronor	4,200
Utsäde, konstgödsel m. m., förslagsvis	»	800
Frakter och transporter, förslagsvis	»	500
Diverse omkostnader, förslagsvis	»	500

Summa kronor 6,000.

Då det här är fråga om fältförsök, synes ledningen av ifrågavarande verksamhet böra uppdragas åt Lantbrukshögskolans anstalt för jordbruksförsök.

Under åberopande av vad som ovan anförts föreslås,

att riksdagen för bedrivande av odlingsförsök å Öland avseende vinnandet av snabb orientering i ovannämnda för vår ekonomiska försvarsberedskap betydelsefulla spörsmål måtte för budgetåret 1940/41 bevilja ett reservationsanslag av 6,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1940.

Arthur Heiding.

Axel Mannerskantz.

C. P. V. Gränebo.

Lennart Bondeson.